

Cấu trúc dữ liệu trong Java

Bộ môn công nghệ phần mềm Khoa ccông nghệ thông tin Trường ĐHCN, ĐHQG Hà Nội

Nội dung

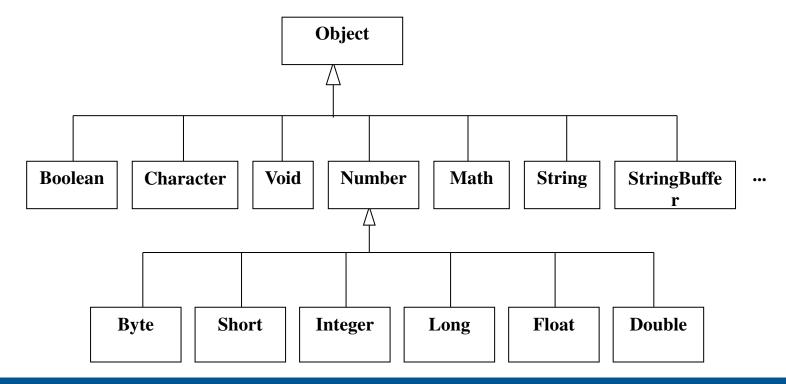
- Lớp Object
- **Lớp** Wrapper
- **Lớp** String
- Lớp StringBuffer
- **Lớp** Math
- Mång
- Giao diện Collection và các lớp con
- Giao diện Map và các lớp con

Lớp Object

Cây thừa kế của lớp Object

Lớp Object là lớp cha của tất cả các lớp đối tượng trong Java

Các phương thức phổ biến

• Class getClass(): trả lại lớp của đối tượng hiện tại

```
Cat a = new Cat("Tom");
Class c = a.getClass();
System.out.println(c); // "Cat"
```

- boolean equals (Object obj): trả về true nếu đối tượng gọi hàm equal "bằng" đối tượng obj, ngược lại trả về false
 - Phương thức này thường định nghĩa lại (override) cho phù hợp với tiêu chí so sánh
- String toString(): trả lại biểu diễn của đối tượng dưới dạng xâu ký tự

Lớp Wrapper

Định nghĩa

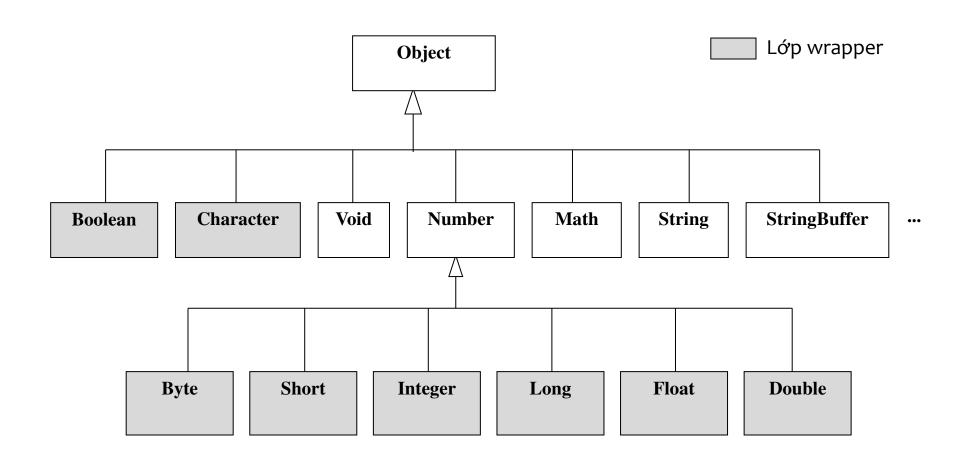

- Lớp wrapper (wrapper class), còn gọi là lớp gói, được dùng để bọc một kiểu dữ liệu nguyên thủy sao cho trông như một đối tượng
- Bảng bên phải mô tả các lớp wrapper phổ biến
- Bài giảng làm rõ hơn về lớp
 Integer và lớp Character

Kiểu dữ liệu nguyên thủy	Lớp wrapper tương ứng
byte	Byte
short	Short
int	Integer
long	Long
float	Float
double	Double
boolean	Boolean
char	Character

Cây thừa kế của lớp wrapper

Lớp Integer

- Lớp Integer là một lớp wrapper phổ biến, được dùng để bọc dữ liệu có kiểu dữ liệu int
- Các phương thức phổ biến
 - Integer valueOf (String str): chuyển str thành số nguyên, và bọc trong một đối tượng kiểu Integer

```
Integer k = Integer.valueOf("12"); // k = 12
```

- int intValue(): trả lại giá trị kiểu int của đối tượng Integer int i = k.intValue(); // i = 12
- int parseInt(String str): chuyển xâu ký tự str thành giá trị kiểu int

```
int i = Integer.parseInt("12"); // i = 12
```

Lớp Integer

Hằng số

- Integer.MAX_VALUE: Giá trị lớn nhất trong
 khoảng số nguyên (2^31 1)
- Integer.MIN_VALUE: Giá trị nhỏ nhất trong khoảng số nguyên (-2^31)

Lớp Integer

- Ví dụ
 - Tạo một đối tượng Integer để bọc lấy dữ liệu kiểu int

```
int x = 100;
Integer o = new Integer(x);
```

- Giá trị kiểu int có thể được lấy qua hàm int Value ()

```
int z= o.intValue() // "100"
System.out.println(z*z);// "10000"
```

Lớp Character

- Tương tự như lớp Integer, lớp Character là một lớp wrapper dùng để bọc kiểu dữ liệu kiểu char
- Các phương thức phổ biến
 - isUppercase (char ch): trả về true nếu ch là kí tự in hoa
 - isLowercase (char ch): trả về true nếu ch là kí tự in thường
 - isDigit (char ch): trả về true nếu ch là chữ số
 - isLetter (char ch): trả về true nếu ch là chữ cái
- Ví dụ: Tạo một đối tượng Character bọc lấy kí tự 'a' Character o = new Character ('a');

Lớp String

Lớp String

- Đối tượng String được dùng để lưu một xâu kí tự
 - Xâu ký tự có thể hiểu là một mảng các ký tự, trong đó kích thước mảng là cố định
 - Xâu ký tự sẽ không thể sửa đổi được
 - Tất cả những thay đổi đối với đối tượng String đều tạo ra một
 đối tượng String mới
- Để cho đơn giản, gọi vắn tắt đối tượng String là xâu

Ký tự đặc biệt

- Xâu có thể chứa các ký tự đặc biệt
- Các ký tự đặc biệt trong xâu bắt đầu với ký tự '\'
- Bảng sau trình bày một vài ký tự đặc biệt phổ biến

Ký tự	Giải thích
\r\n	Ký tự xuống dòng ở hệ điều hành Windows
\n	Ký tự xuống dòng ở hệ điều hành kiểu Unix
\t	kí tự tab
\f	kí tự ngăn cách giữa các trang (form feed). Bộ soạn thảo có thể dùng kí tự này khi người dùng chèn thêm một trang mới.
\b	kí tự backspace

Khởi tạo xâu

- Có nhiều cách để khởi tạo một xâu
- String(): khởi tạo một xâu với độ dài bằng o (xâu rỗng)
 - Nếu xâu bị sửa đổi, một vùng nhớ mới được cấp phát để lưu nội dung xâu mới
 - Do đó, khởi tạo mặc định cho đối tượng String là vô nghĩa!
- String (String str): khởi tạo xâu từ xâu str bằng cách tạo một bản sao của xâu str

Phương thức so sánh hai xâu

- boolean equals (String): trả về true nếu hai xâu bằng nhau
- int compareTo(String str):
 - trả về o nếu hai xâu bằng nhau
 - trả về giá trị < o nếu xâu đang so sánh nhỏ hơn str
 - trả về giá trị > 0 nếu xâu đang so sánh lớn hơn str

Ví dụ

```
String myStr1 = "A";
String myStr2 = "B";
System.out.println(myStr1.compareTo(myStr2));// -1
```

Phương thức kết nối hai xâu

• String concat (String str): tạo xâu mới có nội dung là xâu hiện tại ghép với xâu str

```
String firstName = "John ";
String lastName = "Doe";
System.out.print(firstName.concat(lastName));
// "John Doe"
```

 Có thể sử dụng phép toán "+" để tạo một xâu mới từ hai xâu đã có

Tìm kiếm thông tin trong xâu

Cách 1

- Tìm kiếm theo chiều từ trái sang phải (hay từ đầu xâu đến cuối xâu)
- int indexOf (String str): trả về vị trí xuất hiện đầu tiên của str trong xâu kí tự
- Ví dụ

```
String s="duòng đi mua đường";
System.out.print(s.indexOf("đư
òng"));
// in ra vị trí "0"
```

Cách 2

- Tìm kiếm theo chiều từ phải sang trái (hay từ cuối xâu về đầu xâu)
- int lastIndexOf (String str): trả về vị trí xuất hiện cuối cùng của str trong xâu kí tự
- Ví dụ

```
String s = "đường đi mua đường";
System.out.print(s.lastIndexOf("
đường"));
// in ra vị trí "13"
```

Các phương thức khác

Thay thế

- String replace (char oldChar, char newChar): trả lại một xâu ký tự mới bằng cách thay thế oldChar bằng newChar

Xâu con

- String trim(): trả lại xâu ký tự sau khi cắt xén những khoảng trắng ở đầu và cuối
- String substring(int startIndex): cắt xâu từ vị trí startIndex

Lớp StringBuffer

Lớp StringBuffer

- Lớp StringBuffer dùng để lưu một xâu các kí tự
 - Tuy nhiên, có thể thay đổi giá trị các ký tự trong xâu kí tự này mà
 không tạo bản sao như lớp String
 - Xâu có thể chứa các ký tự đặc biệt
- Điểm khác biệt giữa lớp StringBuffer và lớp String:
 Xâu tạo bởi lớp StringBuffer cho phép chỉnh sửa, trong khi xâu tạo bởi lớp String không cho phép chỉnh sửa
 - Nên dùng lớp này khi nội dung của xâu không phải cố định
 - Thích hợp khi cần thao tác chỉnh sửa với xâu có độ dài lớn

Khởi tạo lớp StringBuffer

- Có nhiều cách để khởi tạo một xâu
 - StringBuffer (String)
 - -StringBuffer(int length)
 - StringBuffer (): kích cỡ mặc định là 16

Phương thức sửa nội dung xâu

Có thể thêm, xóa, sửa nội dung xâu

- append (String str): ghép xâu hiện tại với xâu str (hiện đang lưu trong lớp đối tượng String)
- insert(int offset, String str): chèn xâu str (hiện đang lưu trong lớp đối tượng String) vào xâu hiện tại ở vị trí offset
- delete(int start, int end):xóa các kí tự từ vị trí start đến vị trí (end - 1)
- void setCharAt(int index, char ch): thay thế kí tự ở
 vị trí index bởi kí tự ch

Các phương thức phổ biến khác

- int length(): lấy độ dài của xâu
- char charAt (int index): lấy kí tự ở vị trí index
- String toString(): chuyển sang thực thể kiểu
 String
- reverse():đảo ngược xâu kí tự

Lớp Math

Lớp Math

- Lớp Math chứa các hàm toán học phổ biến và các hằng số thường gặp
- Lớp Math được định nghĩa là lớp final, tức là lớp này không thể được thừa kế để mở rộng bởi người dùng
- Các hằng số phổ biến
 - Math. E (2.718281828459045)
 - Math. PI (3.141592653589793)

Phương thức so sánh

- type max(type num1, type num2): lấy giá trị lớn nhất giữa hai số num1 và num2 có cùng kiểu type
- type min(type num1, type num2): lấy giá trị nhỏ nhất giữa hai số num1 và num2 có cùng kiểu type
- Kiểu type có thể là int, float, double, v.v.
- Ví dụ

```
// so sánh hai số nguyên 5 và 10
//-> trả về số nguyên 10
System.out.println(Math.max(5, 10));
// so sánh hai số thực 5.0 và 10.0 -> trả về số thực 10.0
System.out.println(Math.max(5.0, 10));
```

Phương thức làm tròn

- double ceil(double num)
 - trả về số nguyên nhỏ nhất mà lớn hơn hoặc bằng tham số num, trong đó giá trị trả về ở dạng double
- double floor(double num)
 - trả về số nguyên lớn nhất mà nhỏ hơn hoặc bằng tham số num, trong đó giá trị trả về ở dạng double
- int round(float num)
 - trả về giá trị kiểu int gần nhất với số num
- Ví dụ

```
System.out.println(Math.ceil(5.4)); // 6.0
System.out.println(Math.round(5.4)); // 5
System.out.println(Math.floor(5.4)); // 5.0
```

Mảng

Mảng

- Mảng có những đặc trưng sau
 - Kích thước của mảng phải được xác định tường minh khi khởi tạo
 - Mảng có thể lưu giá trị nguyên thủy hoặc các đối tượng có cùng kiểu
 - Mảng có thể có một chiều hoặc đa chiều
- JDK có lớp Arrays chứa các phương thức tối ưu cho xử lý trên mảng
- Chú ý phân biệt sự khác biệt giữa mảng và đối tượng ArrayList
 - Kích thước của mảng là cố định
 - Kích thước của đối tượng ArrayList không cố định (phần sau sẽ nói rõ hơn về lớp ArrayList)

Mảng một chiều

- Các phần tử trong một mảng một chiều được đánh số từ o đến n – 1, trong đó n là độ dài của mảng
 - Trong đó, phần tử có chỉ số o là phần tử đầu tiên
 - Phần tử có chỉ số n- 1 là phần tử cuối cùng
- Để truy cập phần tử thứ i của mảng một chiều arr, sử dụng cú pháp arr [i]

Khởi tạo mảng một chiều

 Để khởi tạo mảng một chiều, sử dụng từ khóa new với cú pháp như sau:

```
<kiểu mảng> <tên mảng>[] = new <kiểu mảng>[<số phần tử>];
```

- Ví dụ
 - int a[] = new int[10]:tao mang môt chiều lưu 10 số
 nguyên
 - String a[] = new String[10]: tạo mảng một chiều lưu 10 xâu ký tự

Ví dụ sao chép mảng một chiều

- Mảng sử dụng làm đối của hàm và trả lại giá trị
 - Hàm myCopy nhận vào
 mảng số nguyên a
 - Mảng a là mảng 1 chiều
 - Tạo mảng b bằng cách copy từng phần tử của mảng a

```
int[] myCopy(int[] a)
    int b[] = new int[a.length];
    for (i=0; i< a.length; i++)
        b[i] = a[i];
    return b;
int a[] = \{0, 1, 1, 2, 3, 5, 8\};
int b[] = myCopy(a);
```

Mảng đa chiều

- Mảng có thể có nhiều hơn 1 chiều
- Để truy cập phần tử (i, j) của mảng hai chiều arr, viết arr [i] [j]
 - i là chỉ số của chiều thứ nhất
 - j là chỉ số của chiều thứ hai

```
int a[][];
a = new int[10][20];
a[2][3] = 10;
for (int i=0; i < a[0].length; i++)
    a[0][i] = i;
for (int w: a[0])
    System.out.print(w + " ");
int b[][] = \{ \{1, 2\}, \{3, 4\} \};
int c[][] = new int[2][];
c[0] = new int[5];
c[1] = new int[10];
```

Sao chép mảng đa chiều


```
System.arraycopy(src, s_off,
des, d_off, len)
```

Trong đó:

- src: mảng nguồn
- s_off: vị trí bắt đầu sao chép trên mảng nguồn src
- des: mång đích
- d_off: vị trí bắt đầu đặt dữ liệu sao chép vào trên mảng đích
- len: chiều dài của các phần tử được copy

- Nội dung của các phần tử sẽ được sao chép
 - Giá trị nguyên thủy
 - Tham chiếu đối tượng

Ví dụ:

```
int arr1[] = { 0, 1, 2, 3, 4, 5 };
int arr2[] = { 5, 10, 20, 30, 40, 50 };
// chép 2 phần tử từ vị trí 0 trên arr1
// sau đó, đặt vào arr2 từ vị trí thứ 1
System.arraycopy(arr1, 0, arr2, 1, 2);
// array2 = [5, 0, 1, 30, 40, 50]
// phần tử 10, 20 trên arr2 bị ghi đè
```

Lớp Arrays

Arrays là lớp tiện ích để xử lý mảng

Các phương thức phổ biến

- sort (type[] arr): trả về chính mảng arr đã được sắp xếp theo giá trị tăng dần
 - Thao tác sắp xếp không tạo bản sao mảng (thực hiện trên chính mảng gốc)

Type có thể là dữ liệu nguyên thủy hoặc lớp đối tượng

```
Ví dụ:
int[] arr = {1, 3, 2};
Arrays.sort(arr);
// arr = [1, 2, 3]
```

Lớp Arrays

• equals(type[] arr1,
 type[] arr2):trả về
 true nếu hai mảng
 arr1 và arr2 (có cùng
 kiểu type[])giống
 nhau

```
Ví dụ:
int[] arr1 = new int
[] {1, 2, 3};
int[] arr2 = new int
[] {1, 2, 3};
Arrays.equals(arr1, arr2); // true
```

Lớp Arrays

- binarySearch(type[]
 arr, data_type key):
 trả về vị trí của key trong
 mảng arr
 - Mảng arr phải được sắp xếp trước khi gọi hàm binarySearch
 - Sử dụng phương pháp kiếm nhị phân
 - Sẽ báo lỗi nếu mảng chưa được sắp xếp

```
Ví dụ:
int[] arr = {1, 3, 2};
Arrays.binarySearch(arr1, 3);
// 1
```

Giao diện Collection và các lớp con

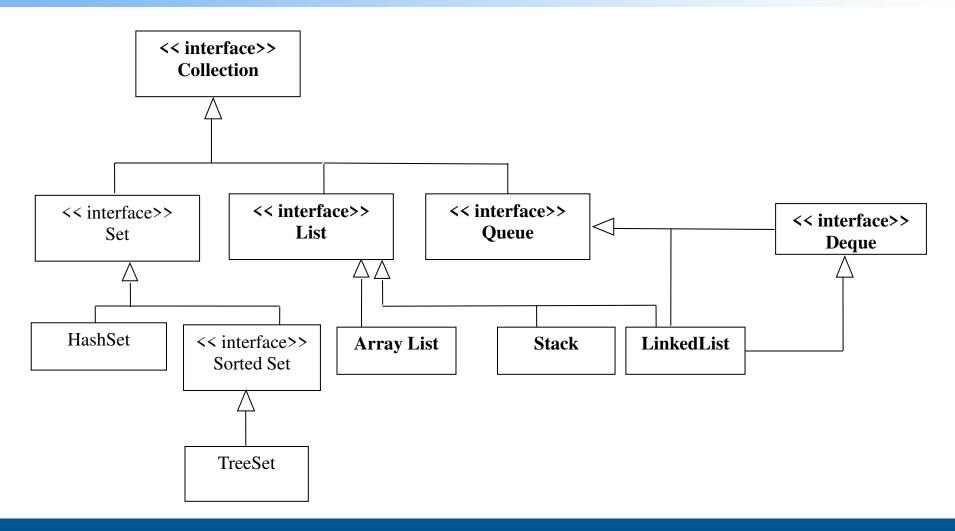
Giao diện Collection

- Giao diện Collection (hay interface Collection) thỏa mãn tính chất sau:
 - Có khả năng chứa một tập các đối tượng
 (các đối tượng có thể lặp lại hoặc không lặp lại)
 - Có thể duyệt các phần tử trong tập các đối tượng bằng cách
 sử dụng for-each

Cây thừa kế của Collection

Giao diện List

- Thừa kế giao diện Collection
- Phải thỏa mãn các tính chất sau:
 - Có các tính chất của giao diện Collection (do extends Collection)
 - Là một danh sách có thứ tự (tức mỗi phần tử đều có vị trí xác định trong danh sách)
 - Người dùng điều khiển chính xác được phần tử được chèn vào đâu trong danh sách
 - Có thể truy cập phần tử bằng chỉ mục

- Lớp ArrayList là một lớp cài đặt giao diện List
- Khởi tạo:

```
ArrayList names = new ArrayList();
```

- Đối tượng ArrayList là một danh sách có thứ tự và kích thước không xác định
- So sánh với mảng
 - Số phần tử mảng phải xác định khi khởi tạo
 - Số phần tử của lớp đối tượng ArrayList không phải xác định khi khởi tạo
 - => lớp đối tượng ArrayList linh hoạt hơn mảng

Phương thức thêm và xóa

- add (E element): thêm phần tử có kiểu E vào cuối danh sách
- get (int index): trả lại phần tử ở vị trí xác định
- remove (E element): xóa phần tử element khỏi danh sách
- Ví dụ phương thức add ():

```
ArrayList<String> cars = new ArrayList<String>();
cars.add("Volvo"); cars.add("BMW");
cars.remove(" BMW "); cars.add("Mazda");
System.out.println(cars);
// [Volvo, Mazda]
```


- Phương thức tìm kiếm indexOf (Object obj)
 - trả về vị trí xuất hiện đầu tiên của phần tử obj; hoặc
 nếu phần tử obj không có trong danh sách
 - Vì thế, khi ta muốn tìm kiếm một đối tượng trong danh sách, thay vì dùng vòng lặp, có thể sử dụng indexOf
 - Ví dụ: list.indexOf ("Biff"); nếu trả về -1 tức là Biff không có trong danh sách list

- Có thể duyệt danh sách bằng vòng lặp tương tự như mảng
 - Ví dụ: xét danh sách list có kiểu ArrayList

```
int size =list.size();
// size(): cho biết số phần tử trong danh
sách
for(int i=0; i<size; i++) {
    System.out.prinltn(list.get(i));
}</pre>
```

Lớp Stack

- Biểu diễn một tập các đối tượng hoạt động theo cơ chế vào trước ra sau (last-in-first out: LIFO)
- Lớp Stack có 5 phương thức
 - push (e Item): đưa đối tượng dữ liệu lên đầu ngăn xếp
 - pop (): xóa đối tượng dữ liệu khỏi đầu ngăn xếp và trả về đối tượng xóa đó
 - peek (): trả lại đối tượng trên đỉnh ngăn xếp nhưng không xóa nó
 đi
 - empty(): trả về true nếu ngăn xếp rỗng
 - search (Object o): tìm kiếm và trả lại vị trí của đối tượng o

Lớp Stack

- Ví dụ: Phát triển một hệ thống email
 - khi email server nhận được một email mới nó sẽ đặt email lên trên đầu tiên để người dùng luôn đọc email mới nhất

```
Stack newsFeed = new Stack();
newsFeed.push("Tin sáng");
newsFeed.push("Tin chiều");
newsFeed.push("Tin tối");
String breakingNews = (String) newsFeed.pop();
System.out.println(breakingNews); // "Tin tối"
String moreNews = (String) newsFeed.pop();
System.out.println(moreNews); // "Tin chiều"
```

Giao diện Queue

- Queue chỉ là một interface không phải lớp
- Hai phương thức
 - add (E element): thêm một phần tử vào hàng đợi
 - − poll (): truy cập và xóa phần tử ở đầu của hàng đợi
- Không giống Stack, hàng đợi (Queue) hoạt động theo cơ chế vào trước ra trước (First In First Out: FIFO)

Giao diện Deque

- Thừa kế giao diện Queue
- Là kiểu đặc biệt của hàng đợi, nó có 2 đầu
 - Có thể thêm hoặc xóa phần tử từ cả hai đầu của Deque
- Cùng với 2 phương thức trong Queue, Deque cung cấp một số phương thức nữa
 - addFirst(E element): chèn vào đầu
 - addLast (E element): chèn vào cuối
 - pollFirst(): trả lại và đồng thời xóa phần tử đầu tiên
 - pollLast(): trả lại và đồng thời xóa phần tử cuối cùng

Lớp LinkedList

- Java có một vài lớp cài đặt giao diện Queue, nhưng quen thuộc nhất là LinkedList
- Ví dụ:

```
Queue orders = new LinkedList();
orders.add("order1");
orders.add("order2");
orders.add("order3");
System.out.print(orders.poll()); // "order1"
System.out.print(orders.poll()); // "order2"
System.out.print(orders.poll()); // "order3"
```

Giao diện Iterator

- Cho phép một chương trình có thể duyệt tập hợp và xóa phần tử trong khi duyệt
- Iterator có các phương thức
 - hasNext (): trả về true nếu có phần tử kế tiếp
 - next(): trả về phần tử kế tiếp
 - remove (): loại bỏ phần tử cuối cùng
- Các tập hợp đều cung cấp phương thức để lấy interator bắt đầu của tập hợp

Giao diện Iterator

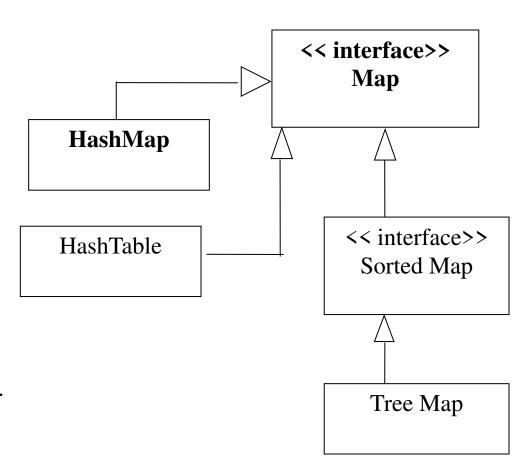
```
public static void main(String args[]) {
      Collection list = new LinkedList();
      list.add(3);
      list.add(2);
      list.add(1);
      list.add(0);
                                                         go!
      list.add("go!");
      Iterator i = list.iterator(); // lấy iterator bắt đầu
      while (i.hasNext()) { // kiểm tra liệu có phần tử kế tiếp
           System.out.println(i.next());
           // lấy phần tử kế tiếp và tăng iterator lên 1 đơn vị duyệt
```

Giao diện Map và các lớp con

Phả hệ của Map

- Giao diện Map dùng để lưu các phần tử có dạng (key, value), trong đó có tính chất sau:
 - Không có hai phần tử có giá trị key giống nhau
 - key và value là đối tượng
 - Nếu muốn lưu giá trị key có dạng nguyên thủy, cần bọc giá trị key trong lớp wrapper tương ứng

- Là cài đặt của giao diện Map
 - Nên có các tính chất của giao diện Map
- **Ưu điểm so với** ArrayList
 - Có thể tìm một đối tượng ngay tức thì mà không cần phải sử dụng vòng lặp
 - Từ đó, tiết kiệm đáng kể thời gian chạy với lượng dữ liệu tìm kiếm lớn

• Ví dụ: Viết chương trình tìm kiếm sách trong thư viện, trong đó lớp Book lưu chi tiết về sách như sau:

```
public class Book{
    String title;
    String author;
    int numberOfPages;
    // ...
}
```

Hai cách phổ biến

```
– Cách 1: Dùng ArrayList
```

- Cách 2: Dùng HashMap

- Cách 1: Dùng ArrayList
 - Tạo một lớp Library lưu sách như sau:

```
public class Library{ private ArrayList<Book> allBooks; /* ... */ }
```

 Tiếp theo, để tìm kiếm một cuốn sách, bạn cần sử dụng vòng lặp để so sánh ISBN của mỗi cuốn sách với cuốn bạn đang tìm

```
Book findBookByISBN(String isbn) {
    for(Book book: Library.allBooks)
        if(book.ISBN.equals(isbn))
        return book;
}
```

- Không hiệu quả khi số lượng sách rất lớn (lên tới hàng triệu cuốn sách)

- Cách 2: Sử dụng HashMap
 - Khai báo thư viện như sau

- Thêm các đối tượng Book vào HashMap, ví dụ:

```
Book takeOfTwoCities = new Book();
allBooks.put("1234567", taleOfTwoCities);
```

Tìm sách theo ISBN

```
Book findBookByISBN(String isbn) {
    Book book = allBooks.get(isbn);
    // truy cập tức thời đối tượng -> TỐT HƠN so với cách 1 return book;
}
```

Tổng kết

- Lớp wrapper có thể làm cho một dữ liệu nguyên thủy hoạt động như một đối tượng và cũng có thể chuyển ngược lại
- Trong Java cung cấp các tập hợp (giao diện, lớp)
 - List, Queue ...
 - Stack, ArrayList, LinkedList, HashMap...
 - Hỗ trợ tất cả các thao tác trên dữ liệu như tìm kiếm, sắp xếp, xóa, chèn...
 - Hiểu được các cấu trúc dữ liệu làm việc như thế nào giúp quyết định hiệu quả khi viết chương trình phần mềm
- V.V.

